

**Bogoslužje Svetovnega molitvenega dne,
ki ga je pripravil odbor SMD iz Zimbabveja
6. marec 2020
»Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!« (Jn 5,8)**

Usmeritve

Zavedajte se, da je pomembna priprava pred molitvenim dnevom.

Navodila

Prostor za bogoslužje

Pripravite oltarno mizo s prtom v barvah zimbabvejske zastave (zelena, rumena, rdeča, črna in bela). Miza naj bo prekrita do tal, kar naj simbolizira edinost. Na mizi naj bo razkošna lilija (*Gloriosa superba* /imajo jih tudi v naših cvetličarnah – op. prev./), zimbabvejska narodna cvetlica, in slika kakšnega od predmetov, ki so navedeni spodaj.

Poiščite slike predmetov, ki lahko predstavljajo državo in njene prebivalce. To so na primer:

- grb, zastava, zemljevid;
- glasbila – ropotulje, bobni, marimba, mbira, tamburin, saksofon;
- ročni izdelki – pletenjače iz trstike ali sisala, glinene posode, koralde, košare iz trstike, košare iz šibja, *duri* (ročni mlinček), *guyo* (brusilni kamen);
- zimbabvejska hrana – koroza (osnovno živilo), sirek, *mufušva* (posušena zelenjava), okra, *madora* (črvi *mopane*), arašidi, sladki krompir, divji sadeži, riž, gobe, pšenica in fižol;
- slika, ki so jo pripravili za SMD.

Svetovana dejavnost in darilo

Pripravite majhne podstavke iz trstike ali sisala (po bogoslužju jih boste podarili udeležencem) in večjo preprogo za oltar. Priskrbite listke in svinčnike za udeležence, da si bodo zapisali osebne zaveze – obljube, da bodo delovali v ljubezni, miru in spravi. Izberite ustrezen način, da boste razdelili te listke udeležencem pred bogoslužjem, podstavke pa ob odhodu.

Pripravite košarici za zbiranje listkov in denarja med nabirko. Prostovoljke, ki bodo zbrale listke, naj jih položijo na preprogo na oltarju pred nabirko. Po bogoslužju naj organizator zbere listke.

Če je primerno, lahko nekatere obljube vključite v poročilo nacionalnemu odboru SMD.

Zimbabvejska kultura

Če je mogoče, dajte udeležencem bogoslužja možnost, da se naučijo nekaj o državi. Pripravite projekcijo slik, predvajajte zimbabvejsko glasbo ali predstavite kakšno značilno tamkajšnjo jed, na primer fermentirano pijačo iz ovsene kaše *maheu*, kuhane arašide in sladki krompir.

Pismo iz Zimbabveja

Pred bogoslužjem domiselno pripravite Pismo iz Zimbabveja, kratko predstavitev življenja v Zimbabveju. Lahko pripravite tudi skeč, na primer kako poštar prinese pismo skupini ljudi in ga nato izmenoma preberejo. Skeč naj se zaključi s tem, da skupina povabi zbrane, naj rečejo amen.

O programu

Pozdrav

Pred bogoslužjem ponudite vsakemu, ki vstopi, kozarec vode iz glinene posode. Kozarec vode obiskovalcu je znamenje dobrodošlice v večini kultur v Zimbabveju. Na podeželju vodo hranijo v glinenih posodah, da ostane hladna.

Začetek bogoslužja

Izberite tri voditeljice. Na začetku naj vstopijo v sprevedu skupaj s tremi deklicami. Prvi dve voditeljici prineseta na oltarno mizo Sveto pismo in preprogo. Tretja voditeljica vodi deklice, da prižgejo sveče.

Dekleta naj bodo oblečena v oblačila v barvah, ki predstavljajo ljubezen, mir in spravo. Vsaka lahko nosi tudi napis, kaj pomeni barva oblačil, ki jih nosi. Če je mogoče, naj postavijo sveče na del oltarja, prekrit s tkanino v barvi, kakršno nosi dekle: rdeča (ljubezen), bela (mir) in rumena (sprava).

Razlaga svetopisemskega odlomka

Téma je pripravljena na podlagi svetopisemskega odlomka Jn 5,2–9a in je bila razvita v svetopisemski študijski skupini. Za predstavitev lahko pripravite igran prizor – pri kopališču pri Ovčjih vratih naj bodo tudi ženske in otroci. Igralci v prizoru naj tudi preberejo uvod v razmišljanje.

Oznanjevanje

Navodila oz. usmeritve za oznanjevanje in razmišljanje so zapisane v treh vprašanjih v bogoslužju.

Alternativa tem trem vprašanjem je lahko igran prizor na podlagi Jezusovih besed: »Bi rad ozdravel?« in: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!« Zgodbo oživite v skladu z okoliščinami, v katerih živite, poudarite delovanje v smislu ljubezni, miru in sprave v družini, na delovnem mestu, v cerkvi, skupnosti ali narodu.

Za zaključek razmišljanja lahko voditeljica povabi sodelujoče, naj se na kratko pogovorijo in potem na listke zapišejo svoje obljube za delovanje v smislu ljubezni, miru in sprave. Listki se bodo zbirali med nabirko. Prostovoljka naj jih dá na preprogo na oltarju.

Bogoslužje

Vstop

*Ko vsi sedijo, sprevod voditeljic vstopi, udeleženci pa pojejo **Jesu I dwala** (Jezus je skala).*

Voditeljica 1 pride s Svetim pismom k oltarni mizi, ga položi nanjo in ga odpre pri Jn 5,2–9.

Voditeljica 2 prinese preprogo iz trstike ali sisala in jo položi na oltar.

Voditeljica 3 vodi dekleta, da prižgejo sveče, ki pomenijo ljubezen, mir in spravo. Vsaki od njih lahko medtem, ko prižiga svečo, podrži napis.

Dobrodošlica in pozdravi

Voditeljica 1: Ženske zimbabvejskega odbora Svetovnega molitvenega dne vas vabijo na to praznovanje. Svetovni molitveni dan obhajajo po vsem Zimbabveju v številnih krščanskih cerkvah, na univerzah, v organizacijah in šolah.

Ljudstva iz Zimbabveja vas pozdravljajo. Beseda Zimbabve pomeni kamnita hiša. Pozdravljamo vas v jeziku ljudstva Šona – *Kwaziwai* [*kwazwái*]! – in v jeziku ljudstva Ndebele – *Salibonani* [*salibonáni*]! V angleščini, ki je v Zimbabveju tudi uradni jezik, vsi rečemo *Hello* [*helóu*]! Pozdravimo drug drugega. (*Dajmo nekaj časa za pozdrave.*)

Pesem: Jezus, tukaj smo (Jesus We Are Here; Jesu tawa pano).

Slavilna molitev

Voditeljica 1: Bog miru in svobode, pozdravljamo Te med nami.

Voditeljica 2: Slavimo Te zaradi Tvoje ljubezni, ki presega vsak razum.

Voditeljica 3: Slavimo Te zaradi tega, kar si zdaj in vekomaj.

Vsi: Bog, Ti si čudovit.

Voditeljica 1: Bog Stvarnik, slavimo Te zaradi vseh naravnih virov, za katere smo poklicani skrbeti, kot so rastline, rudnine, velike živali, slapovi in gozdovi Zimbabveja.

Vsi: Bog, Ti si milostljiv.

Voditeljica 2: Jezus, slavimo Te zaradi darovov spoštovanja, dostojanstva človeškega življenja, medsebojne ljubezni in zaradi prijaznosti delavnih Zimbabvejcev.

Vsi: Ti si kruh življenja.

Voditeljica 3: Sveti Duh, slavimo Te, ker nam omogočaš, da se zbiramo in Te častimo v Zimbabveju in po vsem svetu.

Vsi: Ti si Duh resnice, ki nas združuješ v molitvi in delu.

Pesem: Svet, svet (Holy Holy)

Priznanje krivde

Voditeljica 2: Usmiljeni Bog, predte prihajamo kot ljudstvo, ki priznava, da se mora spremeniti.

Voditeljica 3: Grešili smo proti Tebi ter proti svojim sestram in bratom z neprimernimi besedami in dejanji.

Voditeljica 1: Nismo Te ubogali, ampak smo delali to, česar ne bi smeli.

Vsi: Priznavamo svoja napačna dejanja in Te prosimo za pogum, da se spremenimo. V svojem odpuščanju in milosti usliši našo molitev.

Voditeljica 2: Vidimo ženske in otroke trpeti zaradi revščine, lakote in nasilja.

Vsi: Zbudi v nas sočutje, da bomo lahko pomagali trpečim.

Voditeljica 1: V našem življenju je premalo verodostojnosti. Ne uspe nam ljubiti in združevati tistih, ki so razdeljeni zaradi etnične pripadnosti, jezika ali političnega nazora.

Vsi: Odpusti nam ter ozdravi naša srca in misli.

Voditeljica 3: Jezus vas sprašuje: »Bi radi ozdraveli?«

Vsi: Toliko izgovorov najdemo, da bi se izognili spremembam. Usmili se nas in nas podpiraj, ko iščemo ozdravljenje in odpuščanje. V svoji milosti nas poslušaj.

Voditeljica 2: Nekaj trenutkov namenimo tihi osebni molitvi. (*Kratka tišina.*)

Voditeljica 2: »Zahvaljujte se Gospodu, ker je dober, ker na veke traja njegova dobrota. Blagor njim, ki varujejo pravico, ki v vsakem času ravnajo pravično« (Ps 106, 1.3)

Pesem: Izpolni svojo obljubo (Zadzisai Chirevo).

Pismo iz Zimbabveja

Prijatelji, na poti k pravičnosti se ozrimo nazaj in položimo pred Boga svoje zgodbe za ves svet. Naša ljudstva so različna in imajo dolgo zgodovino. Od cesarstva Vélikega Zimbabveja do zdaj je treba povedati veliko zgodb. Borili smo se za neodvisnost od kolonialnih gospodarjev, potem za oblikovanje narodne vlade z voditelji iz večinskega prebivalstva. Toda med zadnjimi državnimi volitvami je prišlo do političnega nasilja. Prizadevanja, da bi vse strani pritegnili v k

iskanju resnice in sprave, trajajo dlje, kot so mnogi upali. Zimbabvejska družba je še vedno prizadeta zaradi travm, ki jih je povzročil oboroženi konflikt.

Od leta 2017 se oblast v državi spreminja. Posamezniki, ekumenske organizacije in Cerkve dejavno osveščajo o pomenu mirnega prehoda. Državnih volitev leta 2018 se je udeležilo veliko mladih, ki so volili prvič. Mirno smo odšli na volišča, čeprav je bilo še čutiti napetosti. Še naprej molimo in se učimo delati za mir in si prizadevati za spravo v naši deželi.

Ugotavljamo, da je v naših skupnostih veliko brezposelnih. Težko preživljamo svoje družine. Številna gospodinjstva na kmetijskih območjih vodijo ženske, ki pogosto nimajo kaj dati v lonec, da bi nasitile otroke. Moški so odšli iskat delo v mesta in rudnike, mladi moški in ženske pa se odseljujejo ter iščejo delo v sosednjih državah in drugje po svetu. Zimbabvejci v diáspori tudi občutijo nerazpoloženje do migrantov, ki vlada povsod po svetu in jim zelo otežuje življenje.

Boli nas, ko slišimo toliko grdih stvari o svoji državi, ampak to lahko spremenimo in postanemo ponosni, da smo Zimbabvejci. Cenimo kulturo, utemeljeno na skupnosti, in naše tesno povezane družine, čeprav jih prizadevata individualizem in nasilje v družini. Zavedanje o enakovrednosti spolov in prizadevanje zanj naraščata, imamo zakone, ki ščitijo ženske pred nasiljem na podlagi spola.

Ženske največkrat same skrbijo za svoje otroke s posebnimi potrebami. Tako imajo na primer otroci z avtizmom imajo le malo možnosti za šolanje. Po drugi strani marsikje otroci živijo sami, ker so starše izgubili zaradi aidsa.

Med nami živi tudi veliko ljudi, ki potrebujejo socialno pomoč. Pričakujemo, da se bo izboljšala socialna služba in da bo več možnosti za pridobivanje veščin, izobraževanje in trajnosten gospodarski razvoj.

Pravimo, da je večina zimbabvejskega prebivalstva krščanska, in vztrajno molimo za verodostojnost naših Cerkva in države.

Kristjanke želimo narediti še več, tako kot naše predhodnice. Te so imele zelo močan čut za potrebe žensk in otrok. Po Božji milosti si zelo prizadevamo, da bi jim sledile.

»Usta pravičnega izgovarjajo modrost, njegov jezik govori pravico« (Ps 37,30).

Vsi: Amen.

Pesem: Uyai mweya wakachna (Pridi, Sveti Duh).

Oznanjevanje

Svetopisemski odlomek: Jn 5,2–9a

Jezus je odšel na praznovanje judovskega praznika v Jeruzalem. Okoliščine zgodbe so dobro opisane v 5. poglavju Janezovega evangelija. Pri Ovčjih vratih je bilo kopališče, kamor so prihajali ljudje z različnimi boleznimi, ki so želeli ozdraveti. Verjeli so, da ozdravljenje pride iz vode; vsaj moški iz zgodbe je ozdravljenje pričakoval od vode. In ker sam ni mogel priti do vzburkane vode, mu ni bilo jasno, kako bi lahko ozdravel. Tako je na svoji postelji čakal na naslednjo priložnost. Kaj ta dogodek pove o moškem? Zdi se, da je bil sam; nikogar ni imel, ki bi

mu pomagal, da bi ozdravel. Če sodimo po tem, kar je rekel, je bil brez volje in brez moči. Mogoče mu je Jezus prav zaradi tega postavil vprašanje, ki mu je spremenilo življenje: »Bi rad ozdravel?«

Kaj pa ta dogodek pove o Jezusu? Jezus je deloval sočutno, z ljubeznijo, razumevanjem in skrbjo. Jezus se je v svoji človeškosti lahko poistovetil s človekovim trpljenjem. V svoji ponižnosti je lahko poslušal moškega, ne da bi sodil njegove izgovore. Jezus mu je dal možnost.

Kaj ta dogodek pove o Bogu? Jezus je uporabil tri glagole delovanja, da je moškega, ki je bil bolan osemindeset let, naredil sposobnega izkusiti Božjo ljubezen: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!« Pogovor med Jezusom in tem moškim nas lahko dvigne nad telesno ozdravljenje. Glagoli delovanja nas navajajo na to, da se ne smemo bati delati po Božji besedi. Bog nam ponuja korake za osebno in družbeno spremembo.

Kako vidimo zgodbo z Jezusovimi očmi? Čudež in sprememba v tej svetopisemski zgodbi simbolizira postelja. Na postelji je moški ležal z vsemi svojimi izgovori, čeprav si je želel ozdraveti. Po srečanju z Jezusom je postelja postala spomin na to ozdravljenje.

Jezus nam daje moč, da ozdravimo tako, da naredimo nekaj za spremembo, ki nam jo Bog ponuja: da vstanemo in vzamemo vsak svojo posteljo, kar koli za nas to pač je, in gremo. Jezus nam daje moč, da izberemo, da bomo ozdravljeni, da postanemo »celi« – morda telesno, duševno, duhovno in v medsebojnih odnosih. Ko postanemo celi, smo spravljeni z Bogom, s samimi seboj in s skupnostjo. Ko smo spravljeni, lahko resnično ljubimo, in ko resnično ljubimo, smo sposobni stopiti na pot miru. Torej: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!«

Če je mogoče, se z osebo poleg sebe pogovorite ob naslednjih vprašanjih:

1. V kakšnih razmerah živiš ti in tvoja skupnost, da moraš slišati Jezusovo življenje spreminjajoče vprašanje: »Bi rad ozdravel?«
2. Kakšni pomisleki in izgovori ti preprečujejo, da bi naredil spremembo?
3. Kaj pomeni: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!« v tvojih razmerah?

Po razmišljanju na listke zapišite svoje sklepe, kako boste podpirali skupnost z delovanjem v smeri ljubezni, miru in sprave. Listke bomo pobirali med nabirko.

Pesem: Take Your Mat and Walk (Vzemi svojo posteljo in hodi).

Podkrepitev

Voditeljica 2: Izkusimo zdaj energijo pogovora med bolnim možem in Jezusom na lastnem telesu. Povabim vas, da sklonimo glave in povesimo ramena.

Voditeljica 1: Jezus nas sprašuje: »Bi rad ozdravel?«

Vsi: Da, da.

Voditeljica 2: Potem Jezus reče: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi!« (*Vsi naj vstanejo in naredijo nekaj korakov na mestu.*)

Deklica (v rdečem): Bog je ljubezen. Povzdignimo svoja srca, polna ljubezni!

Deklica (v belem): Jezus je princ miru. Dvignimo svoje postelje, da bo med nami mir. (*Vsi naj dvignejo svoje listke z zapisanimi sklepi.*)

Dekle (v rumenem): Bog je vse naredil novo. V Kristusu smo vsi spravljani z Bogom. Stopimo na pot sprave! Pojdimo proti novemu življenju – življenju v spravi.

Vsi: Amen! Aleluja!

Voditeljica 3: Ko ste slišali Jezusovo vprašanje, ki spreminja življenje, in ste pripravljeni »vstati, vzeti svojo posteljo in iti«, vas povabimo, da darujete svoje sklepe in denar za podporo skupnostim kot dejanja ljubezni, miru in sprave.

Nabirka

Svetovni molitveni dan je svetovno ekumensko gibanje, ki ga vodijo ženske. Vsako leto občudujemo moč skupnosti, ki sodelujejo, sočustvujemo z njihovimi skrbmi in najdemo spodbudo v njihovi veri. Naša vizija je svet, v katerem lahko vse ženske odločajo o svojem življenju. Na poti do tja potrebujemo znamenja solidarnosti. Eno tako znamenje je naša nabirka, s katero podpiramo skupnosti po vsem svetu s programi, ki omogočajo boljše življenje ženskam in otrokom.

Prvi del nabirke je namenjen za projekt v Zimbabveju.

Drugi del nabirke je namenjen za delo Svetovnega molitvenega dne v Sloveniji. V naši mednarodni in ekumenski skupini sicer ženske delamo prostovoljno in brez plačila, treba pa je pokriti materialne stroške. Naj Bog blagoslavlja vašo velikodušnost.

Ob spremljavi glasbe bomo šli po cerkvi kot za »ófer«. Poleg košar za vaše prispevke in listke stoji še ena, iz katere si lahko kaj vzamete.

Pesem

Zahvale in prošnje

Bralka 1: Povežimo se z vsemi pokrajinami v Zimbabveju in z vsem svetom ter se zahvalimo Bogu. Vstanimo in hodimo v Jezusovi brezpogojni ljubezni.

Vsi: Z vseh koncev zemlje vstajamo in hódimo.

Bralka 2: Prosimo, blagoslavljal nas še naprej z darom življenja in varstva, z dobrim dežjem in rodovitno zemljo, ki nam bo dajala hrano.

Vsi: Naj bomo oskrbniki Božjega stvarstva.

Bralka 3: Žalostni smo, ker so se naši bratje in sestre morali izseliti v druge države. Prosimo Te, varuj jih in jih ohranjaj zdrave.

Vsi: Pomagaj nam, da bomo znali ljubiti drug drugega.

Bralka 4: Prosimo za skupnosti in ženske po vsem svetu, ki živijo v strahu pred nasiljem v družini in v narodu.

Vsi: Daj nam modrost in milost, da bomo delali za mir.

Bralka 5: Zahvaljujemo se Ti za pogumne in delovne začetnice Svetovnega molitvenega dne v Zimbabveju, ki so skupnosti naučile moliti, ljubiti in odpuščati.

Vsi: Naj tudi mi nadaljujemo izročilo pogumnih žensk v naših skupnostih.

Bralka 6: Združimo se v Gospodovi molitvi.

Vsi: Oče naš ...

Blagoslov

Voditeljica 1: »Blagor tistim, ki delajo za mir, kajti imenovani bodo Božji otroci« (Mt 5,9).

Voditeljica 2: Pojdite v miru in služite svétu v imenu Boga Očeta, Jezusa in Svetega Duha.

Voditeljica 3: »Vstanite, vzemite svoje postelje in hodite!«

Vsi: Amen.

Zaključna pesem

*Leta 2021 bomo prejeli bogoslužje iz tihomorske države Vanuatu:
»Gradite na trdnem temelju«.*